Elina Pirjatanniemi
Professori
Åbo Akademi
10.2.2026

Lausunto perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain 16 luvun muuttamisesta HE 71/2025 vp

Kiitän pyynnöstä lausua asiassa ja lausun kunnioittavasti seuraavan.

1) Käsillä olevan hallituksen esityksen tavoitteena on muuttaa rikoslain (39/1889) 16 lukua siten, että lukuun lisättäisiin poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttamista (uusi RL 16 luvun 3 a §) ja haittaamista (uusi RL 16 luvun 3 b §) koskevat rangaistussäännökset. Hallituksen esityksen mukaan ehdotuksen tarkoituksena on suojata yhteiskunnallisesti tärkeiden toimijoiden, eli poliisin, pelastustoimen ja ensihoidon, häiriötön toiminta takaamalla näille toimijoille rikoslaissa riittävä suoja.

2) Ehdotuksen mukaan poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttamisesta tuomittaisiin vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi se, joka 1) käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla käyttää väkivaltaa poliisin taikka pelastus- tai ensihoitotoiminnan henkilökuntaan kuuluvaa kohtaan tai 2) anastamalla poliisin, pelastustoimen tai ensihoidon toiminnassa käytettävän kulkuneuvon tai olennaista välineistöä, merkittävästi vahingoittamalla sellaista kulkuneuvoa tai välineistöä taikka estämällä sellaisen kulkuneuvon tai välineistön käytön estää tai olennaisesti vaikeuttaa poliisi- tai hälytystoimintaa. Poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttamisesta tuomittaisiin myös se, joka menettelee yllä mainitulla tavalla sitä kohtaan, joka poliisi-, pelastus- tai ensihoitotoiminnan henkilökuntaan kuuluvan henkilön pyynnöstä tai suostumuksella avustaa poliisi- tai hälytystoiminnassa.

3) Poliisi- ja hälytystoiminnan haittaamisesta tuomittaisiin ehdotuksen mukaan sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi, jos poliisi- tai hälytystoiminnan vaikeuttaminen, huomioon ottaen väkivallan tai uhkauksen vähäisyys taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen lieventävien asianhaarojen vallitessa tehty. Poliisi- tai hälytystoiminnan haittaamisesta tuomittaisiin myös se, joka oikeudettomasti muulla kuin edellä RL 16 luvun 3 a §:ssä tarkoitetulla tavalla estää tai olennaisesti vaikeuttaa poliisi- tai hälytystoimintaa.

4) Kuten hallituksen esityksestä on luettavissa, tällaiseen ns. sinivilkkusabotaasiin on monissa maissa reagoitu erilliskriminalisoinnein. Suomessa ilmiöön sovelletaan tällä hetkellä rikoslain 16 luvun tunnusmerkistöjä koskien virkamiehen väkivaltaista vastustamista (1 §), virkamiehen vastustamista (2 §), haitantekoa virkamiehelle (3 §) ja niskoittelua poliisia vastaan (4 §). Tällöin edellytetään, että teko kohdistuu virkamieheen tai rikoslain 16 luvun 20 §:ssä säädetyin tavoin virkamieheen rinnastettavaan henkilöön

sekä toimeen, joka sisältää julkisen vallan käyttöä. Muissa tapauksissa sovelletaan rikoslain yleisiä rangaistussäännöksiä, kuten esimerkiksi rikoslain 21 luvun henkeä ja terveyttä tai 25 luvun vapautta suojaavia rangaistussäännöksiä.

5) Hallituksen esityksessä tuodaan esille, että ensihoitotehtäviä hoidettaessa ei tyypillisesti käytetä julkista valtaa. Olennainen tieto on samoin se, että ensihoidon henkilöstöstä virkasuhteessa on vain noin 14%. Palo- ja pelastushenkilöstöstä toimii virkasuhteessa puolestaan 94%, kun taas poliisin operatiiviseen toimintaan osallistuvat ovat aina virkasuhteessa (HE 71/2025 vp, s. 19-21).

6) Nykytilaa kuvataan hallituksen esityksessä siten, että RL 16 luku antaa laajalti suojaa etenkin poliisille ja pelastustoimelle, kun taas ensihoidon tehtävien osalta 16 luku on vain harvoin sovellettavissa (HE 71/2025 vp, s. 24-25).

7) Ehdotetut kriminalisoinnit koskisivat rikoslaissa jo rangaistavaksi säädettyä toimintaa. Lakimuutoksilla ei hallituksen esityksen mukaan arvioida myöskään olevan erityisen merkittäviä rikollisuutta ehkäiseviä vaikutuksia. Tähän vaikuttaisi hallituksen esityksen mukaan myös se, että ensihoitoon kohdistuvissa teoissa tekijät ovat tyypillisesti päihteiden vaikutuksen alaisia tai muuten tokkuraisessa tilassa. Hallituksen esityksen mukaan ehdotetut uudet säännökset kuitenkin laajentaisivat ja selkeyttäisivät säännösten soveltamisalaan kuuluvien henkilöryhmien rikosoikeudellista suojaa (HE 71/2025 vp, s. 25-28).

8) Arvioitaessa säännösehdotuksia perustuslain valossa on ensinnä syytä todeta, että perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti lähtenyt siitä, että lainsäätäjän liikkumavara kriminalisointien säätämisessä on väljä. Perustuslain säätäjän tavoitteena ei toisin sanoen ole pidetty rangaistusjärjestelmän yleisen kehittämisen kontrollia. Lainsäätäjän harkintamarginaaliin kohdistuu kuitenkin rajoituksia sekä perustuslaista että Suomea sitovista kansainvälisistä velvoitteista. Tämä johtuu siitä, että rikossäännökset rangaistusseuraamuksineen muodostavat yhtäältä perusoikeuksien rajoituksia ja toisaalta myös keinoja, joiden avulla oikeusjärjestys antaa turvaa perusoikeuksille (ks. esim. PeVL 23/1997 vp, s. 2-3; PeVL 9/2016 vp, s. 6; PeVL 56/2018 vp, s. 2; PeVL 37/2024 vp, kappale 5).

(9) Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että rangaistussäännösten tulee täyttää perusoikeuden rajoittamiselle asetettavat yleiset edellytykset ja yksittäisistä perusoikeussäännöksistä mahdollisesti johtuvat erityiset edellytykset (PeVL 48/2017 vp, s. 7-8; PeVL 56/2018 vp, s. 2 ja PeVL 37/2024 vp, kappale 3).

(10) Rangaistussäännöksille on samoin kyettävä esittämään painava yhteiskunnallinen ja perusoikeusjärjestelmän näkökulmasta hyväksyttävä peruste (PeVL 23/1997 vp, s. 2; 61/2014 vp, s. 3 ja PeVL 9/2016 vp, s. 4-6). Tältä osin on otettava huomioon, että perus- ja ihmisoikeuksien tehokas suoja saattaa toisinaan edellyttää rikosoikeudelliseen

järjestelmään turvautumista (PeVL 23/1997 vp, s. 3 ja PeVL 6/2014 vp, s. 2). Tähän liittyy myös PL 22 §, joka edellyttää, että julkinen valta turvaa perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumisen.

(11) Käsillä olevassa hallituksen esityksessä tuodaan esiin, että lakiehdotuksilla pyritään suojaamaan poliisi- ja hälytystoiminnassa työskentelevien oikeutta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen (PL 7 §). Tämän lisäksi voidaan argumentoida, että ehdotetut kriminalisoinnit suojaavat välillisesti myös poliisi- ja hälytystoiminnan asiakkaiden perus- ja ihmisoikeuksia. Poliisi- ja hälytystoiminnan estäminen tai olennainen vaikeuttaminen voi hankaloittaa asiakkaiden avun saantia pahimmassa tapauksessa tavalla, joka voi johtaa vakaviin henkilö- tai esinevahinkoihin.

12) Ehdotettujen kriminalisointien tueksi voidaan siten esittää perusoikeusjärjestelmään palautuvia argumentteja. Toinen asia on, onko näille kriminalisoinneille löydettävissä sellainen painava yhteiskunnallinen ja perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste, joka edellyttää juuri uusien rikostunnusmerkistöjen säätämistä hyväksyttäväksi arvioidun tavoitteen saavuttamiseksi. Palaan tähän kysymykseen lausuntoni lopuksi.

13) Kriminalisointien yhteydessä arvionnissa keskeiseksi muodostuu niiden suhde PL 8 §:ssä turvattuun rikosoikeudelliseen laillisuusperiaatteeseen, jota suojaavat myös Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS, 7 artikla) sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (KP-sopimus, 15 artikla). Kyse on siis erityisesti siitä, ovatko ehdotetut uudet säännökset täsmällisiä ja tarkkarajaisia rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämällä tavalla.

14) Rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen ydinsisällön mukaan rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa (ks. esim. PeVL 16/2013 vp, s. 2; PeVL 56/2014 vp, s. 2; PeVL 6/2014 vp, 2 ja PeVL 48/2017 vp, s. 9).

15) Ehdotettujen kriminalisointien tavoitteena on turvata poliisi- ja hälytystoiminnan häiriöttömyys. Poliisi- ja hälytystoimintaa ei tunnusmerkistössä erikseen määritellä, mutta ehdotetuissa RL 16 luvun 3 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa viitataan suojattavina henkilöryhminä poliisin, pelastus- ja ensihoitotoiminnan henkilökuntaan kuuluviin. Tämä täsmentää tulkinnanvaraista mainintaa poliisi- ja hälytystoiminnasta (ks. myös PeVL 23/1997 vp, s. 3). Lisäksi hallituksen esityksen perusteluissa selvennetään, että säännöksessä tarkoitettuun poliisitoimintaan kuuluu nimenomaan poliisin operatiivinen toiminta. Esimerkkeinä tällaisesta toiminnasta mainitaan valvonta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, hälytystoiminta, rikosten estäminen, selvittäminen ja paljastaminen sekä liikennevalvonta (HE 71/2025 vp, s. 43). Hälytystoimintana tarkoitetaan puolestaan toimintaa, joka vaatii poliisin, pelastustoimen tai ensihoidon välitöntä toimintaa sekä näihin liittyviä erilaisia pelastustehtäviä.

Hallituksen esityksessä kuvataan myös esimerkkejä hälytystoiminnasta. Lisäksi ensihoidon osalta viitataan terveydenhuoltolain (1326/2010) 40 §:ään, jossa määritellään ensihoitopalvelujen sisältö (HE 71/2025 vp, s. 44).

16) Tunnusmerkistöjen tekomuodoissa on kyse poliisi- tai hälytystoiminnan estämisestä tai olennaisesta vaikeuttamisesta. Tämä voi tapahtua joko väkivaltaa käyttämällä tai sillä uhkaamalla. Tämän lisäksi estäminen tai olennainen vaikeuttaminen voi tapahtua anastamalla poliisin, pelastustoimen tai ensihoidon toiminnassa käytettävä kulkuneuvo tai olennainen välineistö, näitä merkittävästi vahingoittamalla tai niiden käyttö estämällä. Tekomuotoja esitellään tarkemmin esimerkein hallituksen esityksessä (HE 71/2025 vp, s. 45-46). Rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta olennaista on lisäksi, että syyksiluettavuudelta edellytetään tahallisuutta (ks. PeVL 20/2014 vp, s. 3).

17) Poliisi- tai hälytystoiminnan haittaaminen, ehdotettu RL 16 luvun 3 b §, olisi perusrikoksen lievempi muoto. Merkille pantavaa on, että lainkohdan 2 momentin mukaan poliisi- tai hälytystoiminnan haittaamisesta tuomitaan myös se, joka oikeudettomasti muulla kuin 3 a §:ssä tarkoitetulla tavalla estää tai olennaisesti vaikeuttaa poliisi- tai hälytystoimintaa. Muotoilu on melko avoin. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että kyseeseen voisivat tulla varsin monenlaiset teot. Esimerkkeinä esitetään vastaan haraaminen, riuhtominen tai poliisi- tai hälytystoiminnan henkilökunnan vaatteisiin tarttuminen silloin, kun kyseessä ei ole nimenomainen väkivalta. Haittaamista voisi olla myös se, että henkilö menee hälytysajoneuvon eteen istumaan ja siten estää tai olennaisesti vaikeuttaa poliisi- tai hälytystoimintaa (HE 71/2025 vp, s. 51).

18) Yllä mainittu ehdotettu lainkohta muistuttaa nykyisen RL 16 luvun 3 §:ää. Virkamiehen vastustamisena pidetään sitä, kun joku käyttämättä väkivaltaa tai sen uhkaa oikeudettomasti estää tai yrittää estää julkisen vallan käyttöä sisältävän virkatoimen suorittamista tai vaikeuttaa sitä. Näin ollen voidaan todeta, että ehdotettu RL 16 luvun 3 b §:n 2 momentti ei vaikuta tarkkarajaisuuden tai täsmällisyyden näkökulmasta sen ongelmallisemmalta kuin voimassa oleva RL 16 luvun 3 §. Mainittakoon tässä, että RL 16 luvun 3 § ei kiinnittänyt säätämisvaiheessa perustuslakivaliokunnan huomiota (ks. PeVL 23/1997 vp).

19) Edellä esitetyn perusteella totean, että nähdäkseni tunnusmerkistöt on ilmaistu riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa. Ehdotettua RL 16 luvun 3 b § 2 momenttia on kuitenkin syytä tarkastella lähemmin suhteessa PL 13 §:ssä, EIS 11 artiklassa ja KP-sopimuksen 21 artiklassa suojattuun kokoontumisvapauteen.

20) PL 13 § turvaa sekä oikeutta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia että oikeutta osallistua muiden järjestämiin kokouksiin ja mielenosoituksiin. (HE 309/1993 vp, s. 58-

59; PeVM 13/1998 vp ja PeVM 14/2018 vp, s. 2). Kokoontumis- ja mielenosoitusoikeuden asema perusoikeuksina rajoittaa myös mahdollisuutta jälkikäteen puuttua oikeuden käyttöön (HE 309/1993 vp, s. 59), mikä on merkityksellistä yllä ehdotettujen rangaistussäännösten kannalta.

21) Kokoontumisvapauden osalta on korostettu mielenosoitusten ja kokoontumisten rauhanomaista luonnetta (HE 309/1993 vp, s. 59). EIS 11 artiklan 1 kohdan mukaan ”[j]okaisella on oikeus rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen” ja KP-sopimuksen 21 artiklan mukaan ”[o]n tunnustettava oikeus kokoontua rauhanomaisesti.” Tätä taustaa vasten ehdotetut RL 16 luvun 3 a § ja 3 b § 1 momentti vaikuttaisivat ongelmattomilta. Ehdotettu RL 16 luvun 3 b §:n 2 momentti kattaa sen sijaan sananmuotonsa ja hallituksen esityksen perustelujen mukaan varsin monenlaisia tekoja, joissa ei ole kyse nimenomaisesta väkivallasta.

22) Hallituksen esityksessä todetaan, että esitetyillä ”säännöksillä ei ole tarkoitus puuttua asiallisesti rauhanomaiseen ja väkivallattomaan kansalaisaktivismiin.” (HE 71/2025 vp, s. 51.) Tätä mainintaa on syytä korostaa eli kriminalisointien tarkoituksena ei ole tiukentaa suhtautumista esimerkiksi mielenosoituksiin.

23) Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) tulkintakäytäntö kokoontumisvapauden osalta muodostaa konkreettisen apuvälineen sen suhteen, miten yllä mainittuun kriminalisointiin tulisi suhtautua. Sen ratkaisukäytännöstä on nähtävissä, että suojaa nauttii nimenomaan rauhanomainen kokoontuminen (ks. esim. Kudrevičius ja muut, v. Liettua [GC] 15.10.2015, kohta 92).[1] Tässä yhteydessä kiinnostava huomio on samoin se, että EIT:n mukaan sellainen kokoontumisvapauden käyttö, joka tahallisesti estää liikennettä ja tavanomaista elämänkulkua häiritsemällä vakavasti muiden harjoittamia toimia, ei ole kokoontumisvapauden ytimessä (ibid., kohta 97, suomennokset EP). Toisaalta EIT ei kuitenkaan ole katsonut, että tämän kaltainen estäminen poistaisi kokoontumiselta rauhanomaisen luonteen (ibid., kohta 98; ks. myös tuomion kohdassa 97 mainitut ratkaisut). EIT on myös korostanut, että viranomaisten on tiettyyn pisteeseen asti siedettävä harmia, jota mielenosoituksista aiheutuu. Sietorajan määrittämistä ei kuitenkaan voi tehdä *in abstracto*, vaan se riippuu olosuhteista (ibid., kohta 155).

24) Jos mielenosoituksen järjestäjät laiminlyövät tahallaan kokoontumista koskevia sääntöjä ja järjestävät mielenosoituksen siten, että se häiritsee tavallista elämää ja muita toimintoja laajemmin kuin mikä on väistämätöntä kyseisissä olosuhteissa, EIT:n mukaan toiminta ei nauti samaa etuoikeutettua suojaa yleissopimuksen nojalla kuin poliittinen puhe tai keskustelu yleisen edun kysymyksistä tai mielipiteiden

[1] Ks. ratkaisu kokonaisuudessaan https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-158200%22]} (vierailtu 10.2.2026).

rauhanomainen ilmaisu tällaisissa asioissa. Tällaisissa tilanteissa EIT on katsonut, että sopimusvaltioilla on laaja harkintamarginaali arvioidessaan toimenpiteiden välttämättömyyttä toiminnan rajoittamiseksi (ibid., kohta 156).

25) Kokoontumisvapauden rajoittaminen on EIS 11 artiklan 2 kohdaan mukaan sallittua, jos rajoituksista on säädetty laissa ja ne ovat välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa kansallisen ja yleisen turvallisuuden vuoksi, epäjärjestyksen tai rikollisuuden estämiseksi, terveyden tai moraalin suojaamiseksi, tai muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi.

26) Kokoontumis- ja mielenosoitusoikeuden asema perusoikeuksina rajoittaa mahdollisuutta jälkikäteen puuttua oikeuden käyttöön, kuten edellä 20 kohdassa on jo mainittu. EIT on katsonut, että rangaistusten luonne ja vakavuus ovat tekijöitä, jotka on otettava huomioon arvioitaessa puuttumisen suhteellisuutta tavoiteltuun tavoitteeseen nähden (Kudrevičius ja muut, v. Liettua [GC] 15.10. 2015, kohta 146). Jos mielenosoittajille asetetut seuraamukset ovat rikosoikeudellisia, ne vaativat erityiset perustelut (Russ v. Saksa, 20.8.2025, kohta 56). Rauhanomaiseen mielenosoitukseen osallistumista ei EIT:n mukaan tulisi asettaa rikosoikeudellisten seuraamusten kohteeksi (Russ v. Saksa, 20.8.2025, kohta 56; Akgöl ja Göl v. Turkki, 17.8.2011, kohta 43), eikä varsinkaan vapaudenriistoon johtavien seuraamusten kohteeksi (Gün ja muut, v. Turkki, 18.9.2013, kohta 83).

27) Hallituksen esityksessä esitetyistä näkökohdista huolimatta – tarkoituksena ei ole puuttua rauhanomaiseen kansalaisaktivismiin – RL 16 luvun 3 b §:n 2 momentti on EIT:n tulkintakäytännön valossa jossain määrin pulmallinen. Tunnusmerkistö näyttäisi kattavan tekoja, jotka ovat rauhanomaisia ja rangaistussäännös mahdollistaa vankeuteen tuomitsemisen. Kuten kohdassa 23 on jo todettu, EIT on toisaalta katsonut, että sellainen kokoontumisvapauden käyttö, joka tahallisesti estää liikennettä ja tavanomaista elämänkulkua häiritsemällä vakavasti muiden harjoittamia toimia, ei ole kokoontumisvapauden ytimessä, jolloin valtion harkintamarginaali on laajempi. Tässä yhteydessä on otettava huomioon myös se, että ehdotettu rangaistussäännös edellyttää tahallista poliisi- tai hälytystoiminnan estämistä tai sen olennaista vaikeuttamista. Nämä nostavat rangaistavuuden kynnystä.

28) Totean kootusti, että vaikka RL 16 luvun 3 b §:n 2 momentissa on kokoontumisvapauden kannalta ongelmallisia piirteitä, syyksiluettavuuden aste ja tunnusmerkistön muotoilu ovat omiaan liudentamaan niitä. En kuitenkaan täysin vakuutu siitä, että hallituksen esitys sisältää sellaisia erityisiä perusteluja, jotka puoltaisivat tältä osin vankeusuhkaista rangaistusta.

29) Hallituksen esityksessä esitetään joitakin näkökohtia PL 10 §:n osalta, mutta itselleni jäi epäselväksi, miten ehdotetut säännökset vaikuttavat potilastietojen salassapitoon. HE

sivulla 53 todetaan, että ”nykylainsäädännön näkökulmasta on tulkinnanvaraista, missä tapauksissa työnantajan edustajalla on oikeus rikosasian tutkimiseksi ilmoittaa salassa pidettäviä potilastietoja työntekijän puolesta esitutkintaviranomaiselle. Salassa pidettävien potilastietojen luovuttamisesta poliisille terveydenhuollon henkilöstöön kohdistuneen väkivallan seurauksena ei ole erikseen säädetty lainsäädännössä.” Onko siis niin, että ehdotetut uudet säännökset jotenkin ratkaisevat tämän ongelman vai jääkö oikeudentila yhä epäselväksi? Tätä kohtaa olisin toivonut selvitettävän perusteellisemmin, kun se kerran on säätämisjärjestyskohdassa mainittu.

(30) Palaan lopuksi kysymykseen siitä, onko ehdotetulla sääntelyllä painava yhteiskunnallinen ja perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste. Sääntelyn kohteena oleva toiminta voi vakavimmissa tilanteissa loukata perusoikeuksia, mikä on hyväksyttävä peruste perusoikeusrajoituksille. Hyväksyttävyysvaatimus on perustuslakivaliokunnan käytännössä liitetty myös yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edistämistä koskeviin tavoitteisiin (PeVL 20/2002 vp, s. 6; PeVL 48/2017 vp, s. 7-8), mistä tässä asiakokonaisuudessa on myös kyse. Toisaalta kriminalisoinnin kohteena olevat ilmiöt ovat jo nykyiselläänkin rangaistavia ja hallituksen esityksessä tuodaan avoimesti ilmi, ettei sääntelyltä odoteta erityisen merkittäviä rikollisuutta ehkäiseviä vaikutuksia. Näin ollen on perusteltua kysyä, mihin kriminalisointeja tarvitaan?

31) Uusien säännösten merkittävin vaikutus liittynee siihen, että poliisi- tai hälytystoimintaan kohdistuva vaikeuttaminen ja haittaaminen tulisivat jatkossa rikoslaista selkeämmin ilmi. Oikeustila selvenisi erityisesti ensihoitajien kohdalla. Hallituksen esityksessä korostetaan myös, että sääntelyn kohteena olevissa tärkeissä yhteiskunnallisissa työtehtävissä koettu väkivalta, uhkaaminen ja muu olennainen haittaaminen ei ole hyväksyttävää. Pyrkimys oikeustilan selkeyttämiseen ja moitittavuuden korostamiseen erilliskriminalisoinnein näyttää yleistyneen (ks. esim. pakkoavioliitto ja naisen sukuelimien silpominen), joten mistään poikkeuksellisesta ratkaisusta ei ole kyse. Yhtäkaikki näen tilanteen niin, että lainsäätäjällä on perustuslain estämättä vapaus muokata rikoslakia tällaiseen ’kommunikatiiviseen’ suuntaan.

32) Siltä osin kuin olen ehdotusta arvioinut, en näe estettä käsitellä ehdotuksia tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Turku, 10.2.2026

Elina Pirjatanniemi

Elina Pirjatanniemi